

PROROC TWO (618) *sb n*

proroc two (617), **proroc two** (1), [**proroc two**]; *proroc two* : *proroc two Mącz* (5:1).

Wszystkie o jasne.

sg N *proroc two* (239). ◊ *G* *proroc two* (147). ◊ *D* *proroc two* (7). ◊ *A* *proroc two* (56). ◊ *I* *proroc two* (10); -em (2), -(e)m (8). ◊ *L* *proroc two* (13). ◊ *pl N* *proroc two* (63). ◊ *G* *proroc two* (17). ◊ *D* *proroc two*(o)m (7). ◊ *A* *proroc two* (38). ◊ *I* *proroc two* (14). ◊ *L* *proroc two* (5) *BielKron* (2), *CzechRozm* (2), *WujNT*, *proroc two*(e)ch (2) *KromRozm II*, *RejPos*; -ach (3) *CzechRozm* (2), *WujNT*; -ach *BielKron* (2).

Sł stp: *proroc two*, *proroc two*, *proroc two*, *proroc two*; *Cn*: *proroc two*; *Linde XVII – XVIII w.*: *proroc two*.

1. *Przepowiednia*, zwykle pochodząca z boskiego natchnienia; *prophetia* *Murm*, *Mymer*¹, *Vulg*, *PolAnt*, *Mącz*, *Calep*, *Cn*; *fatum* *HistAl*, *Mącz*; *oraculum* *Mącz*, *Cn*; *carmen* *HistAl*; *dictio*, *vaticinium* *Mącz*; *denuntiatio a. significatio a diis profecta*, *praedictio divina a. vatium*, *praedictum vatium*, *vaticinatio et responsum aruspicum a. sacerdotum a. Sibyllarum* *Cn* [w tym: *czyje* (205): *ai poss* (107), *G sb i pron* (79), *pron poss* (19)] (575) : *A* to *proroc two* [przyjdzie na świat panna Maryja, która porodzi Boga] *tey* *fybylle* było *znathchnyenia* y *uoley* *ducha* *szwygatego* *przeth* *dawnymy* *czaly* *PatKaz II* 57v, 57v, 58 [2 r.], 58v, 59 [2 r.]; *powiedz* *mi* *na* *swietlze* *drzewo* *kto* *mię* *ma* *zabic*. *Drzewo* *odpowiedzialo*/ *gdiby* *thobie* *byl* *obiawion* *maz* *ktory* *cie* *ma* *z* *zywotem* *rozlaczyc*/ *tedy* *by* *go* *zabil* *a* *thakby* *moie* *proroc two* *skamaly*. *HistAl* L3; *szlyzac* [*Totyttas ostrogocki*] o *proroc two* *męza* *szwygatego* *Benedykta* *w* *klasztorze*/ *poslal* *do* *niego* *mialto* *szbie* *szlugę* *iednego* [...] *aby* *mu* *powiedzial* *co* *go* *ma* *za* *fortuna* *potkac*. *BielKron* 163, 132v [2 r.], 133v [2 r.], 134, 135, 214v; *Fatum*, *id est*, *Oraculum*, *Proroc two*, *Praktika*. *Mącz* 118c, 86d, 267b, 476c; *Epilog* *Quincunxa* *z* *szrafzliwym* *Proroc two* *zlaczony*. *OrzQuin Y marg*, A3, Y *zp*; *RejAp* 116v; *RejPos* 9; *Przed* *tyliacem* *lat* *tak* *Leo* *wielki* *napijal*/ *gromiac* *Carogrockiego* *Patryarchę* *Anatolego*: *Zadne* *szę* *budowanie* *nie* *zostoi*/ *ktoreię* *na* *skale* *od* *Pana* *za* *fundament* *zalozoney* (to *iest*/ *na* *Rzymkim* *Kosciele*) *nie* *buduje*. *To* *wielkie* *Proroc two*/ *y* *dziś* *doznane*: *isz* *koscioly* *ktore* *od* *Rzymkiego* *Koscioła* *odeszly* *poginęly* *SkarJedn* 399, 327; (*did*) *KASSANDRA*. (–) *Po* *co* *mię* *prozno*/ *frogi* *Apollo* *trapisz*. *Ktorey* *wielczęgo* *ducha* *dawzy*/ *niedales* *Wagi* *w* *szlowiech*: *ale* *me* *wsztyki* *proroc two* *Na* *wiatr* *idę* *KochOdpr* D, D3; *SkarŻyw* 35, 441, 455 *marg*, 543, 575 *marg*; *gdzie* *szę* *zle* *znaki* *przyzly* *porazki* *na* *szlych* *ia* *wnie* *okazowaly*/ *bo* *Srobski* *Ziemiánin* *ktoremu* *szę* *kazila* *glowa* *we* *Lwowie* *wojal*/ *isz* *na* *szly* *na* *szwe* *zle* *idę* (*marg*) *Proroc two* *Srobskiego* *szalonego*. (–) *StryjKron* 672, 602; *PowodPr* 55 *marg*, 55, 75 *marg*; *Ale* *nie* *iest* *ta* *nauka* [*około gwiazd*] *dana* *na* *wiezdzy* *y* *domyslanie* *szę* *rzeczy* *przyzlych* *y* *taiemnych*/ [...] *ani* *na* *proroc two* *SkarKaz* 518a, 517a.

proroc two z czego (1): *Proroc two* *z* *gwiazd* *fałzywe* *y* *wielczby*. *SkarKaz* 518a *marg*.

proroc two na co (1): *Wergilius* [...] *nalazl* *v* *Sybillę* *Kumę* *tey* *wirze*: *Iam noua progenies coelo demittitur alto et caet*. *Napijal* *to* *w* *Eglogi* *szwoie*/ *iedno* *isz* *on* *temu* *nie* *rozumial* *na* *co* *to* *bylo* *proroc two* *BielKron* 132.

proroc two o kim, o czym (16): *RejZwierz* 15 *marg*; *Prot* A4; *SkarJedn* 190, d8v; *Proroc two* *o* *zburzeniu* *klasztorá* *w* *Kalfynie*. *SkarŻyw* 251 *marg*; (*marg*) *Proroc two* *o* *S. Bernárdynie*. (–)

ten to Tryfiteriułz takie o nim prorocstwo puścił/ táiemnie do fwyh mówiąc: zakon náłz dawno takiego nieprzyjął/ z ktorego by fię więcey pożytku części Bołkiey y zbawienia ludzkiego y flawy fwey fpodziwáć miał. *SkarŻyw* 461, 58 *marg*, 201 *marg*, 311 *marg*, 336 *marg*, 454 *marg* (11); bezbożny Prorok [*Balaam*]/ [...] chytre á przewrotne Prorocstwo/ o vpadku onego ludu/ przez grzech Bálwochwálftwá Pogáńfkiego/ przeciw niemu wydał *PowodPr* 4.

Ze zdaniem przydawkowym (1): Olimpia matka iego [...] poczęła wołać do niego mówiąc/ fynu Alexander/ gdzie iełt prorocstwo twoie ktoreś od bogow wziął/ abys fie sítał zwycięfcą a niezwyciężonym. *HistAl* B4v.

W połączeniu szeregowym (1): W tych wólzýtkich kościołach [...] nic inłzzego nie widzieć áni fłyłzeć/ iedno vftáwiczne vprzeyme próśby/ modlitwy/ żądáníá [!]/ dźiękówná/ Pfálmy/ Himny/ piołnki/ Prorocstwá świętych ludzi *ReszHoz* 116.

W charakterystycznych połączeniach: prorocstwo urosło, na wiatr idzie, [nad kim] wisi; prorocstwo czynić, puścić; trwożyć się prorocstwy; prorocstwo chytre, doznane, nowe, przewrotne, straszliwe (4), *święte, uczynione* (2), *wielkie*.

Frazy: »prorocstwo chybiło, opak wyszło [= nie spełniło się]« (1:1): Prorocstwo me o przyłzłych rzeczách nie chybiło. *Prot* A4; *PowodPr* 55.

»jest fałszne prorocstwo« (1): coby fie nie zgadzáło z rołkazáníem iego [*Boga*]/ coby on Prorok opowiedáł tobie/ [...] pewnie wiedz iż iełt fáłszne/ omyłne/ á nieprawdziwe prorocstwo iego. *RejPos* 188v.

»prorocstwo prawdziwe być się pokazało« (1): Potym nierychło/ ono fię prorocstwo prawdziwe być pokazało *SkarŻyw* 336.

»prorocstwo spełniło (a. pełniło) się, iści(ło) się« [*w tym: nad kim, na kim* (4)] [*szyk zmienny*] (5:2): Niech że cię y to/ do tey ftárey twey Mátki [*tj. stolicy rzymskiej*] przywodzi/ ná ktorey nie tylo fię flowá Chryłtułowe/ ále y Prorocstwá wíela Papiężow íłzczą *SkarJedn* 399, 327; Y rzekł do Áłpertá: Wielki cię niedzwiedz zábije. [...] Rychło fię nád Áłpertem prorocstwo ípełniło. *SkarŻyw* 519, 455, 507, 509 [2 r.].

»prorocstwo ściągáło się [*na co*]« (1): to prorocstwo [*Sybilli*] fciągáło fie ná Kryłtułowe przyłście. *BielKron* 132.

Zwrot: »prorocstwu dosýć uczynić« (1): Tegoż roku drugie dziecię [...] przyłście Tatarłkie do Polłki przepowíádáło [...]. Co fię potym sítało roku 1287. iż Tatarowie w iedennałcie lat temu Prorocstwu dołić vczynili/ gdy Polłkę wólzerz y wzdłuz zwoiowáli *StryjKron* 350.

Szereg: »prorocstwo, (i) wíeszczba« (2): Prophetia. [...] Prorocstwo. Wyełcbá. *Murm* 2; *SkarKaz* 518a *marg*.

Wyrażenia przyimkowe: »wedle prorocstwa« (3): Iuż tá Stolicá Cárogrocka/ wedle Prorocstwá S. Papiężow/ vłchle iełt y przekłęte drzewo *SkarJedn* 387; *SkarŻyw* 574; *Phil* M3.

»za prorocstwem« (1): A brát iego kazń Bożą widząc/ zá prorocstwem S. Bonifacyułzá/ vkorzył fię Panu Bogu/ y imíenie kościołowi wrocił. *SkarŻyw* 519.

a. bibl. *Fragmenty tekstu Pisma Świętego, niekiedy niesłusznie odnoszone do przyszłości, nawet współczesnej naszym autorom* (474) : *PatKaz II* 59v; *Mymer*¹ 3v; *WróbŻółtGlab* A4; Pan bog zachoway

takiego y ozyw iego y wczyn iego bogoflawionym na ziemi [...]. [Ps 40/3] (*koment*) Oto tu proroctwo mowi iż człowiek miłofierny wydzie wiele złego. *WróbŻolt* N8, Q3, Z5v; *RejPs* 70; *KromRozm II* k3; *LubPs* F; *KrowObr* 151v; Iuż im [Żydom] wżytki proroctwá dawno przeminęły *RejWiz* 164v; *Leop* 1.Par 25/1; nie mowiłem ci skrycie [lege: skrycie] od początku (*marg*) [...] A tuć fię opowiada Prorok iż fię nic zá fwe Proroctwo nie wtydaiąc nie kryie fię z nim. [...] (-) *BibRadz* I 373d, 366a *marg*, *Is* 37 *arg*, I 446, *Apoc* 22 *arg*; Rzekł Honoczry: Páni miła/ iam iefth fyn Boży Mefyalfz práwy/ o mnie Proroctwá wżytki mowili *BielKron* 464, 95, 95v; *GrzegRóżn* K4; *Mącz* 326c; gdy fie będzie pełniło to złączenie/ liczbá lat od ftworzenia świátá przydzie ku fześci tyfięcy lat: kthora liczbá s Proroctwem fye zgadza/ ktore ták świadczy/ żeby ten świát fześć tyfięcy lat trwáć miał. *LeovPrzep* F, Fv; Ale kto łobie przypomni wżytki Proroki/ [...] tedy tákżec wżytko pod figurámi proroctwá fwe wypráwowáli *RejAp* 3, 4, 5, 122, 122v, 190 (11); [*mędrcy*] fzi za oná gwiazdą aż do żydoftwá: A tám wyrozumiawfzy s Proroctwá/iż im był obiecán zbáwiciel/ pytáli fie gdzieby był ten nowo národzony ich krol żydowfki. *RejPos* 35, 8v, 10, 17, 28v, [36] (13); *GrzegŚm* 56; Abowiem nie wedle woli ludzkiej przyniešione iefth kiedy Proroctwo/ ále Duchem Źwięty^m náthnieni mowili Źwięci ludzie *WujJud* 32v, 32v, 150; *RejPosWstaw* [143³]v; *BudBib Is* 14/28; Trzeći mowia/ iż ná czás Zydowie nie iedno piáne proroctwa mieli/ ale też y tákie/ ktore ná pámieć vmieli *BudNT* Hh4, Ff8v, Hh4; Iesli Piárze nowego Teftámentu flufnie Proroctw ftárych wżywiaią. *CzechRozm* 124v *marg*, 106v, 114, 117v [2 r.], 129, 131v (17); *SkarJedn* 400; O nim proroctwo mowi: Ten iefth Bog náfz/ á inny nim zrownány nie będzie *SkarŻyw* 2, 349, 478; *CzechEp* 111, 248; *NiemObr* 94; *Calep* [861]b; *ArtKanc* A10; Obiáwienie lepák Ianá S. ma w łobie proroctwá aż do fkończenia tegoż košcioła/ ktore będzie przy dokonániu świátá. *WujNT przedm* 31, s. 7, *Luc* 2 *arg*, 1.*Cor* 13/8, 14/22, s. 613 *marg* (10); *PowodPr* 31, 75; [wiele proroftwa i infzych powiešci rozumiało Źię zaras [= zarazem] o duchownych i cielefnych rzeczách *MurzNT* 8; *FlinsCunDzień* D3].

proroctwo czego [= o czym] (3): Tu wtem Pfálmie iefth figura á proroctwo fádu bożego *RejPs* 74; *RejPos* 153v. Cf »proroctwo wypełniło Źię«.

proroctwo przeciw komu (3): Proroctwo przeciw Sellumowi. [...] Proroctwo przeciw Ioákimowi fynowi krolá Iozyalfzá. *BibRadz Ier* 22 *arg*. Cf »proroctwo wypełniło Źię«.

proroctwo na kogo, na co (2): PRoroctwo na Moáwá. *BudBib Is* 15/1, *Is* 23/1.

proroctwo o kim, o czym (125): aboczyem fzwýęta anna cztla proroczthwa o przyfzczyu fyna bozego náfzwýat *PatKaz II* 76v, 57 [2 r.], 57v, 59 [2 r.], 59v [2 r.], 65; *WróbŻolt* P6, X2v; *RejPs* 30v, 71, 126 *marg*; YEft tu w tym Pfálmie proroctwo o wielkiej złošci á fwowolnošci żydowfkyey *LubPs* Dv, B, Bv, B6v, Cv, D2v (36); *KrowObr* 157; *Leop Ier* 33 *arg*, *Dan* 11 *arg*; Będá chodźić zá Pánem/ ktory będzie ryczał iáko lew [...] (*marg*) Porufzy świát/ á to Proroctwo iefth o Kryftufie. (-) *BibRadz Os* 11/10, I 353v, *Is* 18 *arg*, I 473d *marg*, 1.*Tim* 1/18, II 141a *marg*; *BielKron* 42v *marg*; Azałz też od tego czáfu iuż nie widzimy iáko práwie powfthał drugi Mágog á fnadź iefzcze frozfzy w Rzymfkim pántwye/ o którym też z dawná proroctwá mamy. *RejAp* 170v, 122v, 137v; Proroctwo o káżdym złoŹniku w ofobie Iudalfzá. *RejPos* [290] *marg*, 3 *marg*, 9v [2 r.], 12v, 16v, 35v [2 r.] (24); *KuczKat* 190 *marg*; *CzechRozm* 142v, 218v; *SkarJedn* 9 [2 r.]; *NiemObr* 11, 117; *LatHar* 168 *marg*, 684 *marg*; wżytek świát ChriŹtufá Bogá chwali. O czym y Proroctwá były. *WujNT* 479, 72,

Ioann 12 arg, s. 407 *marg*, *Act 7 arg*, s. 833; *WysKaz 44*; *SkarKaz 277a*, 516a, 517a, *Oooo 2a*. *Cf Ze zdaniem przydawkowym*; *Ze zdaniem przydawkowym nawiązującym*; »proroctwa okazały się«, »proroctwo wypełniło się«, »proroctwo wykladać«, »według proroctw«.

proroctwa w kim [= *o kim*] (1): Toć przykazanie zálecám tobie lynu Tymoteufie/ według przedefflych w tobie proroctw *Leop 1.Tim 1/18*.

Ze zdaniem przydawkowym [*w tym z zapowiednikiem: o tym* (1); *iz(e), że* (27), *jako 'że'* (5)] (32): Pan bog iawnie przydzie bog nas nie będzie milczał [*Ps 49/3*]. (*koment*) Oto prorocztwo, iż pan Iesus na fąd ma przyfc iawnno. *WróbŻółt Q3v*, Q4, S6, S7, dd4v, ee2v; *RejPs 74*; (*nagł*) *Pfalm XIX*. (–) *Celi enarrant gloriam Dei etc. (nagł)* Argument. (–) *POciefzliwe proroctwo/ iáko fzyroce prawdá Ewányeliey fwiętey miála być po wfzytkich gránicach zyemie fławnie opowiadaaná* *LubPs E2v*, E4v *marg*, F2v *marg*, L, P4, P5 *marg*, Q *marg*, X4; *RejZwierz 108v*; *RejPos 18v*, 80, 231; *BudNT Ee6v marg*; *SkarJedn 25*, 104; Chriftułowe wybićie kupcow z kościoła/ było wedle woley Bożey: miał zá łobą o tym proroctwo/ iż to wczynić miał *CzechEp 49*. *Cf* »proroctwa okazały się«, »proroctwo wypełniło się«.

Ze zdaniem przydawkowym nawiązującym do poprzedzającej przydawki [*o kim, o czym; iz* (5), *jako 'że'* (3), *zaimek pytajny* (1)] (9): Tu prorocztwo o fwiętim Pawle iż fie miał nawrocic dziwnym obyczaiem *WróbŻółt X2*, S6v; *RejPs 67v*; *LubPs aa3v*; Proroctwo o kościele nowego zakonu náczym á iáko miał być zbudowány. *Leop Ps 86 arg*; iż pełne były wfyzy onych ludzi [...] piłmá á rozmáitego proroctwá o thym fwiętym Pánie/ iáko fie tu miał zyáwić/ á iáko fie miał okázác ná then fwiát *RejPos 81*, 43v; *SkarŻyw 384*. *Cf* »proroctwo wypełniło się«.

Z przytoczeniem (4): *BielKron 118*; A więc tu Lukasz nie wławnie nam ná kazániu przywłafzczył Proroctwo ono: *Nunc vastaberis filia latronis. OrzQuin Y4*; Tákie niegdy y Noemu przy miánowániu proroctwo rodzicy dáli: Ten nas/ práwi/ poćiefzy w pracách náfzych ná ziemi. *SkarŻyw 534*. *Cf* »wedle proroctwa«.

Z połączeniem przytoczenia ze zdaniem przydawkowym (1): ták iż fie ony proroctwá wypełniły o nim/ iż fie sftánę śmierciá twoiá o nędzna śmierci. *RejPos 109v*.

Z imieniem postaci biblijnej, zwykle jednego z autorów ksiąg prorockich, lub przymiotnikiem od tego imienia [*w tym: ai poss* (86), *G sb* (33); *proroctwo + imię a. przymiotnik* (102), *imię a. przymiotnik + proroctwo* (17)] (119): *OpecŻyw 118v*, [127], 174v; *PatKaz II 57*, 61, 62; *MiechGlab ***, 36; *WróbŻółtGlab A3v*; *KromRozm III G5v*; *KrowObr 39*, 137v, 234 [2 r.]; *Leop Matth 13/14*; *BibRadz I 453d marg*; wieku onego ludźie Swięci/ ná Káznodźieyfkich Stolcách thym Proroctwem Hieremiałzowem iemu [*królowi Wacławowi*] groźili. *OrzRozm C2*; *BielKron 19*, 89, 94v, 95, 95v; *OrzQuin Y2*, Z3; *SarnUzn E3v*; Możem też łatwie wyrozumieć koniec swiátá tego/ s proroctwá Dánielá Proroká *LeovPrzep I3*, b; *RejAp 116v*, 170; *RejPos 20v*, 28v *marg*, 58 [2 r.], 218, 231, 274v; A też wiefz z Páwłá swiętego Proroctwá: iż tych ofstátnich czáfów miáło ich wiele odstápic od Wiáry *BiałKat 113v*; *RejPosWstaw 21*; *BudNT przedm a3v*; ábowiem iż pošťáncy IErozolimfcy ták rozumieili zle fie Proroctwu Máláchiałzowemu przypátrzywfzy/ iákoby on Eliałz Tezbicki/ ktory wźięty był ná woźie ognifnym do niebá/ miał zá fie do nich ofobą fwą przyfc *CzechRozm 147v*, 71v, 108v, 115, 136, 136v [2 r.] (24), *SkarŻyw 51 marg*; *CzechEp 210*, 371, 379, 384; *NiemObr 168*, 170; *LatHar*

12, 256; W bożnicy w Názarecie czyta prorocstwo Ifáiafzowe. *WujNT Luc 4 arg*, s. 4, *Matth 13/14*, s. 300, *Ioann 12 arg*, *Act 7 arg*, s. 833; *WysKaz 44*; *SiebRozmysl H4*; *PowodPr 54*; *SkarKaz 456a*; *SkarKazSej 679b*. Cf *Wyrażenia przyimkowe*.

Z określeniem źródła pisanego (12):

~ *prorocstwo czego* [= w czym] (4): *BibRadz 2.Petr 1/20*; A iefli ná Figury y Proroctwá Itárego Zakonu pátrzać bédziemy/ tedy naprzod Máláchiafz o they Swiátości iáfnie prorokował *KuczKat 190*; *WujJudConf 32v*; *BudNT 2.Petr 1/20*.

prorocstwo u kogo (5): *Leop YY4v*, *ZZ [2 r.]*; *SkarJedn 9*; Ták iż nie o lámym Ianie iefł ono prorocstwo v Máláchiafzá; ále więcey o praáwym Eliafzu. *WujNT 72*.

prorocstwo w czym (3): *RejAp 195v*; w ten czás Cyryllus wípomniawfzy ná prorocstwo w písmie S. [...] duchem prorockim wyrzekł: [...] *SkarŻyw 277*; *NiemObr 11*. ~

W połączeniach szeregowych (7): iużeś fie náfluchał iákie dziwy/ iákie proroctwá/ y iákie powieści o nim fie działy *RejPos 38v*, 2, 37v, 38v; *WujNT 1.Cor 14/6*, s. 712. Cf »z proroctwa«.

W przeciwstawieniu: »prorocstwo ... przekłęctwo, złorzeczeństwo« (1): Nie rzekł/ Boday cię Bog wbił ábo fkarął: ále fkarze cię Bog. Bo to iefł prorocstwo/ á nie przekłęctwo/ áni złorzeczeństwo *WujNT 492*.

W porównaniu (1): wylewam náukę iáko prorocstwo *BudBib Eccli 24/39*.

W charakterystycznych połączeniach: *prorocstwo(-a) dawne* (3), *nadobne*, *napisane*, *nieomyłne* (2), *osobliwe*, *pewne* (2), *(nie)pisane* (3), *pocieszliwe*, *poważne* (2), *stare* (5), *święte* (2), *tajemne* (2), *uczynione*, *wielkie*, *wymyślone*, *zacne* (9), *znaczne*, *znamienite* (6); *słowa proroctwa* (7); *prorocstw(a) doznać*, *słuchać*, *używać* (2), *zapomnieć*; *prorocstwo(-a) brać*, *czytać (czyść)* (3), *dać*, *egzaminować*, *lekce ważyć*, *mieć* (5), *opiewać*, *posyłać*, *słyszać*, *uczynić* (2), *wypisać*, *wzgardzać*, *wzruszyć*, *złożyć*, *zostawować*; *uwierzyć proroctwom* (2); *prorocstwem(-y) dowodzić*, *gardzić*; *z proroctwy stosować się*, *zgadzać się*; *prorocstwo(-a) mowi (mowiące)* (5), *naucza*, *odmieniły się*, *przeminęły*, *skłamały*; *prorocstwo Achijasza*, *Daniela* (4), *Danielowe* (14), *Dawida*, *Dawidowe(-o)* (4), *Enochowe*, *Ezajaszowe (Izajaszowe)(-o)* (32), *Ezdraszowe*, *Ezechijelowe* (2), *Helizeuszowe*, *Izajasza (Ezajasza)* (7), *Jakoba* (2), *Jakobowe* (7), *Jana świętego* (3), *Jeremijasza* (2), *Jeremijaszowe (Hieremijaszowe)(-o)* (10), *Jonasowe* (2), *Judowo*, *Malachijasza* (3), *Malachijaszowe* (3), *Micheasza*, *Mojżeszowe*, *Ozeaszowe* (3), *Pawła świętego* (5), *Piotra świętego* (3), *Symeonowe(-o)* (3), *Zacharyjaszowe* (2).

Frazy: »chybiło [= nie spełniło się] proroctwo« (1): Bo fkoró [*Lamech*] fię národził [*ojciec jego*] ták rzekł: ten nas pócielfzy w roboćie y pracey ręku náfzych ná ziemi/ ktorą Bog przekłął. Nie chybiło to proroctwo. *SkarŻyw 269*.

»proroctwu dosyć się stało, czynić dosyć« [*szyk zmienny*] (2:1): iż pod poślufzeńftwem zakonu then Pan fie zyáwić á okázác miał/ czyniác dofyć proroctwom. *RejPos 271v*; *CzechRozm 144v*; Zá czym fię wielka odmiáná pokazáła/ w oney Itárey póspolitey rzeczy Rzymfkiey: á w tym fię też dofyć Itáło proroctwu Dánielowemu. *CzechEp 379*.

»proroctwa(-o) okazały się, skutek brać poczęło, miały się dokonczyć« [*w tym: o czym* (1), *iż* (1)] [*szyk zmienny*] (1:1:1): A iż fie iuż miały ony proroctwá dokończyć Ezáiafzá Proroká fwięthego/ iż obrzezánia złości náfzych potrzebować Pan miał ná fercach náfzych *RejPos 274v*, 281; wnetże

proroctwo Dánielowe/ o kámieniu procz ręku z gory odcięty/ fikutek fwoy brác poczęło *CzechRozm* 168v.

»proroctwo ściąga(ło) (*a. zściąga, a. ściągnęło*) się (*a. miało się ściągać*) [= *odnosi się*] [*na kogo, na co, o kim, do kogo, k czemu*], służy(ło) (*a. może, a. miało służyć*) [*komu*], [*na kogo*] się zgodziło« [*szyk zmienny*] (13:9:1): *WróbŻółtGlab* A3v; Tu wtem pfallmie częśc proroctwá fie lciąga ná kryftuła *RejPs* 90, 71, 86, 88, 131; *RejPos* A4v, 25v, 260; Oto/ práwi [*prorok Jezajasz*]/ tá młoda páni (ieft) brzemienna/ a vrodzi fynd [...]. Y powiedaiá żydzi/ że tá páni bylá żoná krolá Achaza/ á ten fynd obiecány był Ezechiafz. [...] Co iefliby ták było [*že Ezechiaszom dodano 10 lat*]/ tedyby fię prawie nań to proroctwo zgodziło. *BudNT* Gg3; Aták Ezaiáfzowe Proroctwo o Almie y Emánuelu fyndu iey nie fłuży Máryey y Iezufowi *CzechRozm* 140v, 115, 136v, 141 *marg*, 141v, 143 [2 r.], 164v, **4 [2 r.]; *NiemObr* 117, 168; [Wielé proroctw i rzeczy dziwnich/ zarás [= *zarazem*] się naduchowné i na cielefne rzeczy ściągały *MurzNT* Av].

»proroctwo wypełni(ło) (*a. spełniło, a. pełni(ło), a. napełniło*) się (*a. ma się popełnić*), (z)ięści(ło) się; wypełnienie proroctwa; wypełnić proroctwa; proroctwa wypełnione« [*w tym: w kim, w czym, nad kim, na kim* (13); *o kim, o czym* (5), *czego* (1), *przeciw komu* (1), *iż(e)* (8), *o kim iż* (1), *z przytoczeniem* (1)] = *adimpletur prophetia Vulg* [*szyk zmienny*] (50:4;3;1;1): Witáy naífie zbawienijé ij odkupienijé/ w tobie fie wfýtko prorocztwo ma popelnitz *OpecŻyw* 26, 118v, [127], 174v; *PatKaz II* 59v, 57v, 75v; *MiechGlab* 36; A przeto ich nie zabijay) ale ie rofprofz moczą twoią miły panie [*Ps* 58/12] (*koment*) Oto fie fpełniło prorocztwo iż żydowie po fwiecie rofprofzeni. *WróbŻółt* S7; *LudWieś* A4; *RejJóz* M5v; *KrowObr* 39, 137v, 234 [2 r.]; *Leop Matth* 13/14; *BibRadz I* 453d *marg*; *OrzRozm* C2; A tu fie fpełniło proroctwo ono: Nie będye wzyętá lafká krolewfka Zydom/ áz przydye then który ma przyść *BielKron* 118, 89, 94v, 95v; *RejAp* 99, 170; Dziwna fprawá Duchá fwiętego/ iż wypełnił wfýtki Prorocthwá o národzeniu Pánikim. *RejPos* 18v *marg*, 1, 18v [2 r.], 19v, 20v [2 r.], 81 (14); *BudNT przedm* a3v; *CzechRozm* 112v, 165 [2 r.], 169v; *SkarJedn* 237; Proroctwo o wielkich rybach więcey fię ná potomkach Piotrowjch ziściło. *SkarŻyw* 599 *marg*, 29, 397; *NiemObr* 170; *ArtKanc* Bv, B9v; *LatHar* 12; Dla tego im przez podobieńftwá mowię: iż widząc nie widzą/ y fłyżąc nie fłyżą/ áni rozumieją. Y pełni fię w nich proroctwo Ifaiáfzowe ktore mowi: Słyżeniem fłuchác będyćie/ á nie zrozumiecie *WujNT Matth* 13/14, s. 121, 195, 196; *SiebRozmyśl* H4 [2 r.]; *SkarKaz* 456a; *SkarKazSej* 679b; [FlinsCunDzień D7v].

Zwroty: »proroctwo przczytać, przywłaszczyć [*komu*] [= *odnieść do kogoś*]« [*szyk zmienny*] (1:1): *OrzQuin* Y4; Abowiem to on [*errata zmienia: o nim*] [*tj. Janie Chrzcicielu*] ániół oycu iego Zácharyáfzowi opowiedał y prawie mu to proroctwo Máláchiafzowe przczytał *CzechRozm* 108v.

»proroctwo wykładać, wyprawić; proroctwo(-a) (mogą być) wykładane, wyłożone« [*w tym: o kim, o czym* (2)] [*szyk zmienny*] (1:1;2:1): *WróbŻółtGlab* A3v; A gdy iuż Apoftoł wyprawił proroctwo o miefcie Rzymkim/ [...] tu iuż dáley opowiada/ iáko z nowu ina beftia miałá w nim powftác *RejAp* 109v; *WujJudConf* 32v; *CzechEp* 300; To proroctwo Ifaiáfzowo od Máttheufzá s. o Máriey Pánnie y o Synie iey Pánu Iefufie iáśnie wyłożone/ ták fię zupełnie náyduie we wfýtkich księgách Ewángeliey Máttheufzowej/ Lácińfkich/ Greckich/ y Syriyfkich *WujNT* 4.

Wyrażenia: »falszywe prorocstwo« (1): Ciągni/ á będziec fię szczęścić (*marg*) To mowi/ Iákoby fię násmiewáiąc z fáłszywe⁸⁰ prorocstwá tych co byli Krolá zbłaźnili. (-) *BibRadz 3.Reg 22/15.*

»jawne, jasne (jest) prorocstwo« [*w tym: jawne a jasne (3)*] [szyk 13:2] (12:6): *RejPs 67v*; Prorocstwo iálfne iż Krifthus pan ieft krolém prawdziwym. *LubPs E4v marg, L2v, P4, T4 [2 r.]*, *X3v marg, X5 marg*; ACz były iáwne Prorocstwá o Pánu náłzym/ á włzákož zyáwieniu iego nigdy był czás nie położon. *RejPos 35v, 3 marg, 57, 66v*; *BudNT Ee6v marg*; *SkarJedn 9*; Bárzo iálfne fá prorocstwá przed kilką tyśięcy lat vprzedzone y przeyrzáne o wierze Chrześcijánfkiey. *SkarKaz 277a.*

»prorocstwo (jest) prawdziwe« = *prophetia vera Vulg* [szyk 1:1] (2): *Leop Iudith 6/5*; Zwykli thež byli prawdziwi prorocy vzywáć tych znákw zwierzchownych/ ku okazániu prawdziwych prorocstw fwoich. *BibRadz I 201a marg.*

»słowa prorocstwa ksiąg; księgi prorocstwa« = *verba prophetiae libri Vulg, PolAnt (12;8)*; y napyfál [*Zacharias*] kfyágy prorocztwa fwego O they myley pannye *PatKaz II 59v, 59v*; Błogofławiony ktory przyftrzega flow prorocstwá tychto kxiąg. *Leop Apoc 22/7, Apoc 22/9, 10*; *BibRadz Apoc 22/7, 10, 18, 19*; *BielKron 93*; *RejAp 85v, 190 [2 r.]*, *195v*; *CzechEp 126*; Zákázuie/ áby żaden nic nie przydawał áni wymował z ksiąg tego prorocstwá. *WujNT Apoc 22 arg, Apoc 22/7, 10, 18, 19.*

»prorocstwa zakonne« (1): Gdzie Prorok [...] fkáźenie miáftá/ kościoá/ ludu rofprofzenie/ [...] y prorocstwom onym zakonnym koniec opowieda. *CzechRozm 169v.*

Szeregi: »prorocstwa(-o) i (a, [abo]) figury(-a)« [szyk 3:3] (6): oktorey [*Pannie Maryi*] były prorocztwa y fkryte figury uydney *PatKaz II 65, 59*; *RejPs 74*; *RejPos 153v, 154*; *KuczbKat 190*; [tego wżyftkiego co się iedno pana Crhiftuła [I] abo nauki iego iakofzkolwiek dotyczy/ dáwno przedtem abo prorocztwa/ abo figury przelży *MurzNT 7v*]. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»nauka i prorocstwo« (2): *BibRadz I 353v*; włżyłzał dziwná náukę y prorocstwo Páná náłzego o narodách/ iłz poznać go y weń wierzyć niemieli *SkarŻyw 384*. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»(i, ani) prorocstwa(-o) i (a, abo, ani) obietnice(-a)« [szyk 4:3] (7): *KromRozm II kv*; *RejPos 35v, 37, 240, [290]v*; *CzechEp 296*; Wyście fá fyny prorockimi (*marg*) To ieft, wam naprzod naležá prorocstwá, y obietnice o Chriftušie Oycom podáne. [...] (-) *WujNT Act 3/25*. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»prorocstwo i (abo) objawienie« [szyk 1:1] (2): Wíđenje Ezáiafzá fyná Amofowego [...]. (*marg*) To ieft obiáwienie abo prorocstwo kthore bywáło oznáymowane przez wiáre álbo przez fen. (-) *BibRadz Is 1/1, I 353v*. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»odpowiedzi i prorocstwa« (1): táme [*w kościele Salomonowym*] [*kapłani*] [...] bráli prawdziwe odpowiedzi y prorocstwá od Páná fwego. *RejAp 131*.

»(i) pismo(-a) i (a, ani) prorocstwo(-a)« [szyk 12:1] (13): O iłczęfny lotrze/ nie piłmo anij též prorocztwo tego cie nauczyło/ ale flońce fprowadliwofci/ pán Iezus kryftus *OpecŻyw 145*; *LubPs A2, B*; *RejAp 196*; ácz pirwey iáwnnie/ ále wždy iákož zákrycie/ y piłmá y Prorocstwá o náłzym Pánu powiedáły. *RejPos 12, A4v, 2 marg, 12v, 66v, 81, 135, 291 [2 r.]*. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»świadectwo i prorocstwo« (1): [Cyprian św.] to świadectwo y prorocstwo znaczne vczynił/ iż Rzymfka łtolicá Piotrá S. zábłádzić nigdy nie może *SkarJedn* 104.

Wyrażenia przyimkowe: »wedle (a. według) prorocstw(a)« = *secundum prophetias Vulg* (48): iż fie iuż ten vrodził ktery odeymie łaskę krolewfką z żydołtwa według prorocstwa *BielKron* 138; *OrzQuin Aav*; *RejPos* 3 marg, 35, 37; *BudNT przedm* a3v, a5; *CzechRozm* 106v; Nácye wielkie wedle Prorocstwa Apołtołkiego/ od niego odłtępnia *SkarJedn* 383; *SkarŻyw* [407]; *CzechEp* 296; *LatHar* +6; A ci trzey krolowie/ [...] nołzą ná łobie łobę włzech krolow y Cefárzow/ ktery wedle námienionych prorocstw mieli w Chrıstulá vwierzyć. *WujNT* 9, 392, *Rom* 11 arg, *Zzzzzv*.

~ według prorocstw o kim (1): To rołkazanie poruczam tobie Tymotheufzu: według prorocstw ktere vprzedziły o tobie *WujNT* 1.Tim 1/18.

Z przytoczeniem (1): To przyiechánie z ták dálekich kráiow/ [...] potwierdza pielgrzymowania Chrześcijánłkie [...]. Według onego prorocstwa: Będziem fie kłániác ná tym mieřcu kędy łtały nogi iego. *WujNT* 8.

Z imieniem postaci biblijnej lub przymiotnikiem od tego imienia (30): *KromRozm II* 1, tv; *KromRozm III* G5, N4; iż nieiełteście ludem iego/ według Prorocstwa Dánielá Świętego/ kthory ták powieda: Iż ten niebędzie ludem iego/ ktery fie go záprzy. *KrowObr* 193; *BibRadz* *2v; Byli tám [w Babilonie] Zydowie LXX lat/ według Ieremiałzowego prorocstwa. *BielKron* 110v, 83v, 87, 91, 110v, 138, 467v; *RejPos* [236]; *WujJud* 238; *CzechRozm* 139v; *SkarŻyw* 241; *CzechEp* 153, 166, 304, 353, 365, 373; *NiemObr* 4, 65, 121, 158; Skárby te byłyc iákoby pierwiałtki onych dárow/ ktere według prorocstw Dawidowych y łfáiałzowych/ pogánłtwo Chrıstulowi y kořciłowi iego ofiárowác miało *WujNT* 9, 318, *Act* 13 arg. ~

»z prorocstwa« = zgodnie z prorocstwem (7): Bo thu Piotr s. s prorocstwa pewnego opowiedác raczy/ iż vrząd á dołtoiełństwo tákiego káždego złołniká [...] muři inłzy połieć. *RejPos* [290]v.

~ W połączeniu szeregowym (1): A ták fie pewnie á łftotnie to káždemu vtwardzić może/ y s prorocstwa/ y s tego porzádku zwykłego/ y z zakonu/ iż tá pánienká byłá z narodu Dawidowego *RejPos* 271v.

Z imieniem postaci biblijnej lub przymiotnikiem od tego imienia (5): y bylo uefele w othchlany łprorocztwa zachyryálfa (yzayálfa) *PatKaz II* 59v; *BielKron* 110v; y tegoż ducha mocą [Chrystus] vczył/ y cudá włzytki łpráwował/ iáko łam z prorocstwa Ezáiałzowe⁸⁰ o łobie łwiadczy *CzechEp* 217; *WujNT* 89; *PowodPr* 83. ~

a. Księgi prorockie (23) : kthory [Jeremiasz] powiáda w dziełątym rozdzieleniu Prorocstwa łwego: Niełkayácie łye známion niebiełkich. *LeopPrzep* b, I3, I4v; Tego też Gogá y Magogá włpomina y Ezechiel Prorok w proroctwie łwoim *RejAp* 169v; *Phil* N4.

Z imieniem proroka lub przymiotnikiem od tego imienia [w tym: a i poss (12), G sb (5); prorocstwo + imię a. przymiotnik (13), imię a. przymiotnik + prorocstwo (4)] (17): Koniec Prorocstwa Proroká Ezechielá. *Leop* MMmm6v, QQqq5v; Hiłtorya o Zuzáninie/ kthora ieft począłtkiem prorocstwa Dánielowego *BibRadz* 551, 353v, 356 źp, 386 źp, 421 źp, 446 (11); Ieremiałzowo prorocstwo ná liřcie 373. *BudBib* c4v; Iáko y nawięłzy prołtak z czytánia Ezáiałzowe⁸⁰ Prorocstwa/ obáczyć może. *CzechRozm* 84v; *LatHar* 57, 261.

W połączeniu szeregowym (1): iáko y dziś v nas po Lácii/ w pierwżey części Mfzey ś. proroc twá/ lify Páwłá S. y Ewángelie czytáią *WujNT* 615.

2. Prorokowanie, dar prorokowania, bycie prorokiem; *prophetia PolAnt, Vulg; divinatio Mącz; praesensio et scientia rerum futurarum Cn (43)* : Divinatio, Proroc two/ Praktikow ánie/ Bad ánie. *Mącz* 91c.

proroc two z czego (1): Chiromantia – zlinyey na rękách proroc two. *Calep* 189a.

a. Z woli bożey (41) :

proroc two o czym (1): Gdy miał [św. *Makary*] lat czterdzieści daná mu byłá moc od Paná Bogá ná wypędz ánia czártow/ y ná leczenie rozmáitych niemocy/ y nád proroc two o rzeczách przyżłych *SkarŻyw* 35.

α. W judaizmie Starego Testamentu (37) : *KromRozm I O4; KromRozm II f4v*; Abowiem nie wolá ludzká przyniešione ieft niekiedy proroc two/ ále święci ludzie Boży pobudzeni od Duchá świętego mowali. *BibRadz 2.Petr 1/21* [*przekład tego samego tekstu: BudNT, CzechEp, NiemObr, WujNT*]; pomáz ná krolešthwo Syriyńkie Azáelá krolá [...] / á Helizeużá fyná Zaśfat ná proroc two *BielKron* 85; *HistHel C4; BudNT 1.Cor 13/3, 2.Petr 1/21*; Acźkolwiek y prorocy niemieli vřtáwicznego tákiego proroc twá. *SkarŻyw* 252; *CzechEp* 112; *NiemObr* 70; Y choćiabych miał proroc two/ y wiedźiałbych wřzytkie táiemnice [...] / á miłocćibych nie miał: nicęm nie ieft. *WujNT 1.Cor 13/2* [*przekład tego samego tekstu: KromRozm II, BudNT*], s. 566, *2.Petr 1/21, Bbbbbb2v; SkarKazSej* 679a [2 r.].

proroc two czyje [w tym: G pron (6), pron poss (4)] (10): *PatKaz II* 55; Krolowie zá ktorych [řprawował Ezáiałz vřząd proroc twá řwego. *BibRadz Is 1 arg, Am 1 arg*; ácz nie wřzytki [*psalmy*] [...] jego [*Dawida*] mieniá być/ wřzákże więcey Dawidowych/ w ktorych Proroc two řwoie vkzałá iáwne nád ine Proroki przednieyřze *BielKron* 73v; *RejAp* 89v, 90v, 91 [2 r.]; *CzechEp* 124; Y dam dwiemá świádkom moim/ y prorokow áć będą tyśiáć dwiešcie y řzešćdzieśiáć dni [...]. Ci máią moc zámyk áć niebo/ áby deřzcz nie řzedł we dni proroc twá ich *WujNT Apoc* 11/6.

W połączeniach szeregowych (5): *KromRozm III H7; BiałKat* 201; *SkarŻyw* 35; drugiemu [*bywa dany*] dar vzdrawi ánia/ w tymże Duchu: á drugiemu czynienie cudow: drugiemu proroc two/ drugiemu rozezn ánie duchow/ inřzemu rozmáitość iezykow/ á drugiemu tłumáczenie mow. *WujNT 1.Cor 12/10* [*przekład tego samego tekstu: KromRozm III, BiałKat, SkarŻyw*], *1.Rom* 12/6.

W charakterystycznych połączeniach: mieć proroc two (4); na proroc two pomazać (2).

Wyrażenia: »dar proroc twa« (3): Pokázuie iż dar iezykow/ ieft podleýřzy niźli dar proroc twá *WujNT 1.Cor 14 arg*, s. 486, *Aaaaaa3v*.

»duch proroc twa« = *spiritus prophetiae PolAnt, Vulg (4)*: *PatKaz II* 55; *RejAp* 157v; Bo świádectwo Ieřufowe ieft duch proroc twá. *BudNT Apoc 19/10* [*przekład tego samego tekstu: RejAp, WujNT*]; *WujNT Apoc* 19/10.

Szeregi: »proroc two i wieszczba« (1): ktorym on [*Józef*] rzeł [...] wyećye iż niemáłf mnie rownego wnauce proroc twá y wyeźdźby *HistJóz D2v*.

»wołanie a proroc two« (1): iż im [*niewiernikom*] z niego [*z nieba*] nic iuź nie popłynie/ [...] ieřli řie nic nie vzn áią ze złošci řwoich zá czářu woł ánia á proroc twá ich [*řwiádków pořlanych przez Chrystusa*] *RejAp* 91.

β. W islamie (3) :

W formule inicjalnej listów sułtana tureckiego (3): flowem nad flowi. pomagany. vboga. pieczęczia od boga na prorocztwo. zamek y wyeza dobczya tey wyarj. [...] yeſtefz mahometh mvftapha. *MetrKor* 46/117 [*idem* (2): na proroczthwye], 46/46, 175.

Synonimy: 1. powieść, praktyka, profecyja, przepowieść, wieszczba, wroźba; 2. prorokowanie, przepowiadanie, widzenie, wieszczbienie, wieszczzenie, wrożenie, wroźka.

KW, AĆ